

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕДЕНО АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ СРЕД НАСТОЯЩИ И ПОТЕНЦИАЛНИ ПАРТНЬОРИ НА ХТМУ И ЦТТ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023/2024 Г.

Доц. д-р Станислава Ковачева

В Химико-технологичен и металургичен университет (ХТМУ), София по проект BG-RRP-2.004-0002-C01, BiOrgaMCT (Биоактивни органични и неорганични авангардни материали и чисти технологии), по процедура: BG-RRP-2.004 – Създаване на мрежа от изследователски висши училища в България по Национален план за възстановяване и устойчивост) от 2023 г. действа новосъздаден Център за трансфер на технологии (ЦТТ) с цел и сериозна заявка да подобри връзката на научните изследвания в университета с бизнеса, да повиши ефективността на трансфера на технологии и практическата полза от този процес.

При създаване на Центъра за трансфер на технологии бяха осъществени редици дейности, които да насочат работата на центъра в полезна за бизнеса посока. Една от тези важни стъпки е създаването на инструмент за обратна връзка, чрез който да се следят нагласите на настоящите и бъдещи бизнес партньори на ХТМУ и ЦТТ към университета. През есента на 2023 година след проучване, съгласуване и интензивна работа е създадена анкета в хартиена форма, онагледена на **фиг. 1**.

АНКЕТА

за проучване на потребностите на Бизнес партньорите на ХТМУ-София

УВАЖАЕМИ БИЗНЕС ПАРТНЬОРИ,

Анкета, която имате в ръцете си, е предназначена да събери данни за вашите нужди и интереси, които са важни за нас. Целта е да подобрим връзката на научните изследвания в университета с бизнеса, да повишим ефективността на трансфера на технологии и практическата полза от този процес.

Анкета е предназначена за настоящите и бъдещи бизнес партньори на ХТМУ и ЦТТ към университета. Целта е да се следят нагласите на настоящите и бъдещи бизнес партньори на ХТМУ и ЦТТ към университета. През есента на 2023 година след проучване, съгласуване и интензивна работа е създадена анкета в хартиена форма, онагледена на **фиг. 1**.

Част 1. Представяне

Част 2. Вашата организация как виждате себе си

	✓	⊖	⊕	⊖	⊕
1. Мислите ли, че вашата организация е достатъчно прозрачна и отворена за обратна връзка?					
2. Мислите ли, че вашата организация е достатъчно прозрачна и отворена за обратна връзка?					

Фиг. 1. Форма на анкета за обратна връзка

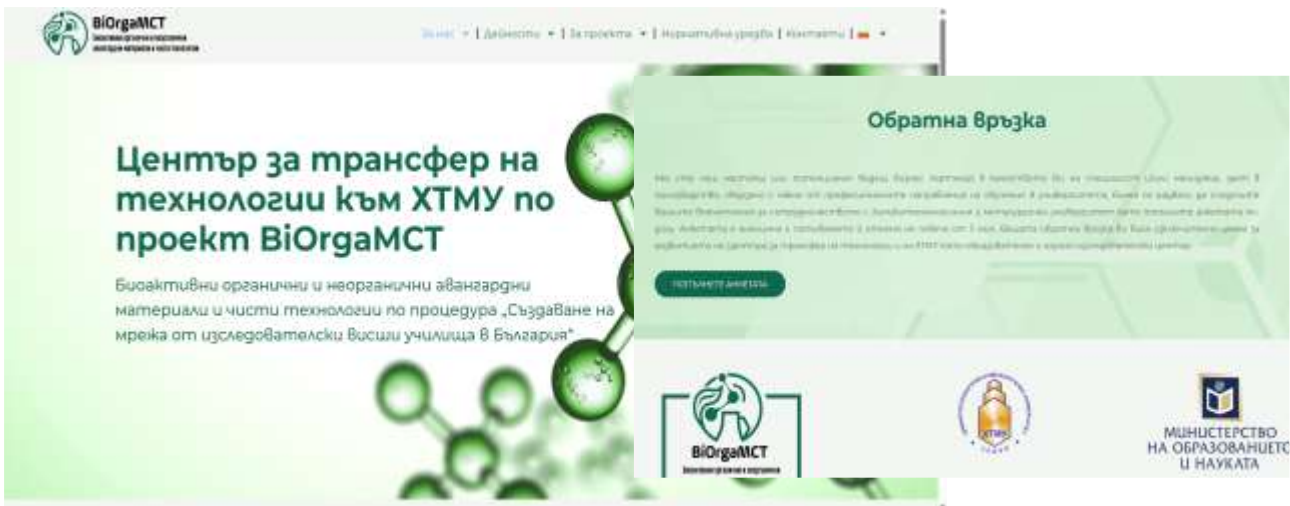
Представената анкета е апробирана сред бизнес партньори на бизнес форум, проведен в края на септември 2023 г. Резултатите са обработени и анализирани. Въз основа на тези първични резултати съдържанието на анкетата е актуализирано и е в основата на създаване на *онлайн анкетен инструмент* чрез Google Apps, който е достъпен през браузер на компютър, таблет, телефон или друго мобилно устройство – **фиг. 2** ¹.

Посредством подобен инструментариум ЦТТ има намерение да проследяват нагласите на бизнес партньорите в непрекъснат порядък и в зависимост от данните да актуализира непрекъснато елементи от дейността си, така че да отговаря на изискванията на представителите на бизнеса, които проявяват интерес, желание за сътрудничество и активна подкрепа за научните изследвания в ХТМУ.

Практическото приложение на представения на фиг. 2. онлайн инструментариум стана възможно едва през второто тримесечие на 2024 г., след *създаване на интернет страница на ЦТТ* – **фиг. 3**, която е свързана с интернет страницата на университета, представя дейността на ЦТТ и информира за новостите в областта на трансфера на технологии в ХТМУ. На сайта на ЦТТ в контакти е отделено място, предназначено за обратна връзка чрез линк към онлайн анкетата – **Фиг. 3**.

Фиг. 2. Формат на онлайн анкетен инструмент за обратна връзка и контакт с бизнес партньори на ЦТТ на ХТМУ

Фиг. 3. Структура на интернет страницата на ЦТТ на ХТМУ - <https://ctt.uctm.edu/>

Тази анкета би дала полезна информация и тя би трябвало да се обвърже с подобни по-задълбочени проучвания за всеки конкретен случай на намерение/реализация на трансфер на научни знания и технологии за всяко от научните направления на ХТМУ.

Настоящият анализ представя събраната информация от бизнес партньорите на новосъздадения център и на научни екипи в университета събрана и обработена до края на второто тримесечие на 2024 г. В анкетирването вземат участие над 20 фирми чрез своите повече от 30 преки участници в анкетирването. Анкетираните са максимално улеснени чрез въведена петобална скала (1-5) – **Схема 1.** за оценка на предлаганите от ЦТТ възможности за отговор в отделните части. Респондентите имат възможност във всяка една от частите да дадат отговор в свободен текст като допълнителен уточняващ елемент. Изследването на нагласите дава възможност на центъра и на изследователите в университета да „държат пръста си“ на пулса на бизнеса и да могат да адаптират изследователските си търсения и обучението на студентите към потребностите на бизнеса.

				
1 - няма интерес/ значение	2 - ниско ниво на интерес/ значение	3 - средно ниво на интерес/ значение	4 - високо ниво на интерес/ значение	5 - много високо ниво на интерес/ значимост

Схема 1. Петобална скала за оценка от страна на анкетираните

Встъпителната ЧАСТ 1 на анкетата дава възможност за събиране на основни данни за респондентите, респективно представителите на предприятията/организациите, които са проявили интерес и са дали своето мнение. Тези данни са такива, че на този етап на работа да са максимално полезни за ЦТТ, без да се събират лични данни и чувствителни за бизнеса подробности. Важно е да се отбележи, че онлайн анкетата е жив инструмент, който при необходимост може да се обновява и актуализира.

В таблица 1 са представени предприятията и организациите, който до момента са проявили интерес и са осъществили някакви стъпки за сътрудничество с изследователи и преподаватели от ХТМУ.

Таблица 1. Предприятия, участвали в анкетирането чрез свои представители.

№	Предприятие/организация	Специализация на представителите*
1	СОФАРМА АД	Фин органичен синтез, Органични материали
2	БАЛКАНФАРМА АД	Химични технологии
3	ФОТ ООД	Молекулярна биология
4	Екобатери АД	
5	Институт по отбрана "Проф. Ц. Лазаров"	Металургия, Технология на машиностроенето, Химични технологии в сигурността и отбраната
6	АКАРТ АД	Анализи по продажбите, Машинено инженерство
7	МОНБАТ АД	Технология на каучука и гумата
8	ТЕАМ ООД	Спектроскопия
9	ЛАБПРИМ ЕООД	Химия на твърдото тяло
10	The Edge R&BD	Информационни технологии
11	Dow Europe GmbH - ТП България	Полимерно инженерство
12	Би ту Ен Трейд ООД	Архитектура
13	ЛУКОЙЛ Нефтохим, Бургас	Технология на органичния синтез
14	Клъстер "Подемна техника" ООД	Търговско право
15	ТЕХКЕРАМИК - М АД	Материалознание, Неорганична химия, Силикатни технологии
16	АУРУБИС - България АД	Минералогия и кристалография
17	ГЕНОВ ХИМТРЕЙД ЕООД	Полимерни технологии
18	АКВАХИМ ЕАД	Химия
19	ТЕРЕМ - ЛЕТЕЦ ЕООД	Химични технологии
20	КЦМ АД	Металургия на цветните метали, Добив на цветни метали, Металургия
	и др. (част от анкетираните не са посочили такива данни)	

Забележка: *-специалността и специализацията е цитирана така както респондентите са я определили.

От **таблица 1** става ясно, че до момента има обратна връзка от над 20 фирми, чиято дейност е в области от сферата на изследване и обучение в ХТМУ. Това показват и данните за образованието и специализацията на преките участници в анкетното проучване. От данните става ясно, че основната част - над 80%, от предоставилите обратна връзка са със специализирано висше образование придобито в ХТМУ.

Трябва да се отбележи, че от всяко предприятие/организация в проучването е участвал поне по един представител от мениджмънта на фирмата:

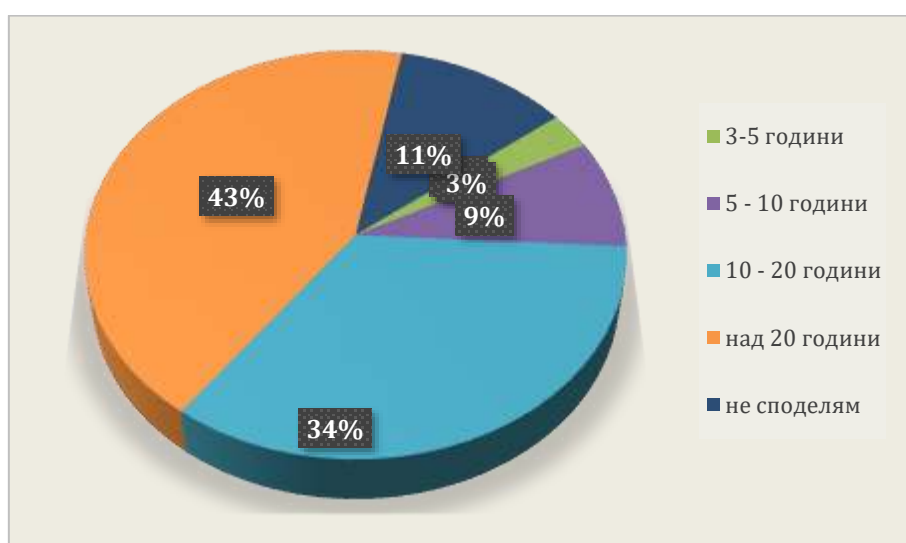
- управител,

- собственик,
- изпълнителен директор,
- директор (маркетинг, продажби и др.)
- юрист и др.

и поне по един, а някъде и повече специалисти в определена област:

- технолог,
- инженер,
- експерт в определена област,
- икономически експерт,
- контрол на качеството и др.

За екипът на ЦТТ е важно да знае въз основа на какъв професионален опит респондентите дават своето експертно мнение. Ето защо един от въпросите, насочени към характеристиката на участниците в анкетата е професионалният стаж. **Фиг. 4** представя данни за тази характеристика на респондентите.

Фиг. 4. Професионален стаж

От графиката става ясно, че респондентите са със сериозен професионален опит в предприятията, чиито представители са – над 70% от тях споделят за стаж над 10 години. Част от категорията Управители, Изпълнителни директори, собственици споделят за професионален опит между 35-45 години.

Тези общи данни за респондентите показват, че сътрудничеството с научни екипи се базира на дългогодишен опит в областта на дейност и интересът им към научните постижения е осъзнат във времето и предизвикан от реална необходимост в практиката.

От друга страна общата характеристика показва, че отговорите в следващите части на анкетата са изключително полезни за бъдещата работа на ЦТТ към ХТМУ.

Същината на анкетата е насочена към следните въпроси, разпределени в **четири части**:

Част 2. Какъв е интересът на организация при сътрудничество с науката?

Част 3. Как оценявате значението на ХТМУ за Вашата организация?

Част 4. Полезно ли е за Вас търдничеството с университета и в каква посока?

Част 5. Как осъществявате връзката и сътрудничеството с представители на ХТМУ?

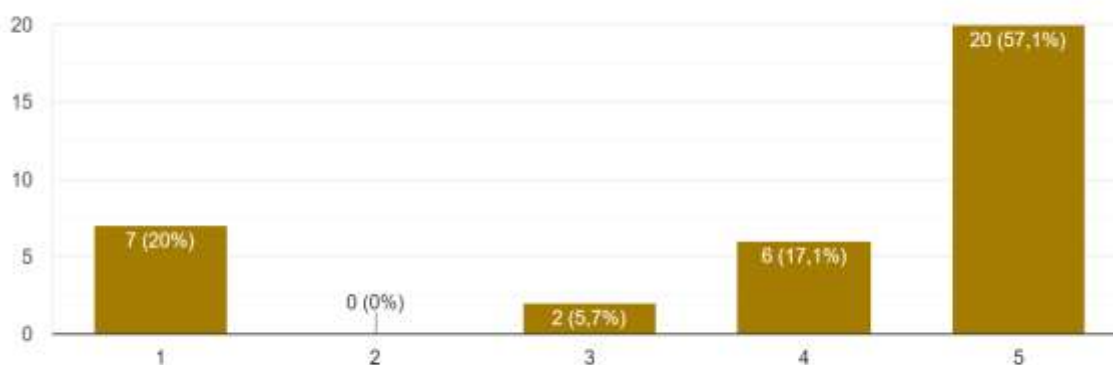
В тези части на анкетата резултатите са представени графично като е отчетен дялът в % на оценките на анкетираните по петобална система, представена на Схема 1.

В **ЧАСТ 2. Какъв е интересът на организация при сътрудничество с науката?**, мнението на анкетираните се изследва по темите представени в **Таблица 2**. Освен определените от нас за важни 11 теми (които са свързани със съвременните търсения на учените от ХТМУ), респондентите имат възможност да посочат в свободен текст и друга тема, която ги вълнува и се нуждае от експертно и научно решение.

Таблица 2. Към каква тематика е насочен интересът на организацията при сътрудничество с науката

Част 2. Вашата организация има интерес към:	
1.	иновации с екологичен характер (по-ниски емисии, пречистване на отпадни води, и др.)
2.	иновации, насочени към удължаване срока на експлоатация
3.	иновации, насочени към намаляване вредите върху околната среда след излизане от употреба (на изделие, компонент от ДМА, ДМА и др.)
4.	иновации, насочени към повишаване на ефективността и печалбата
5.	създаване на нови материали
6.	формиране на нови полезни свойства на произвеждани материали
7.	прилагане на нови технологични решения
8.	подобряване възможностите на съществуващи технологии
9.	въвеждане на елементи на изкуствения интелект
10.	оползотворяване на отпадъци от вашето производство
11.	влагане на отпадъци (от потреблението, от други производства, от системите за рециклиране и др.)
12.	Друго

Резултатите от проучването в тази част на анкетата са представени на **фиг.5 – 15**.

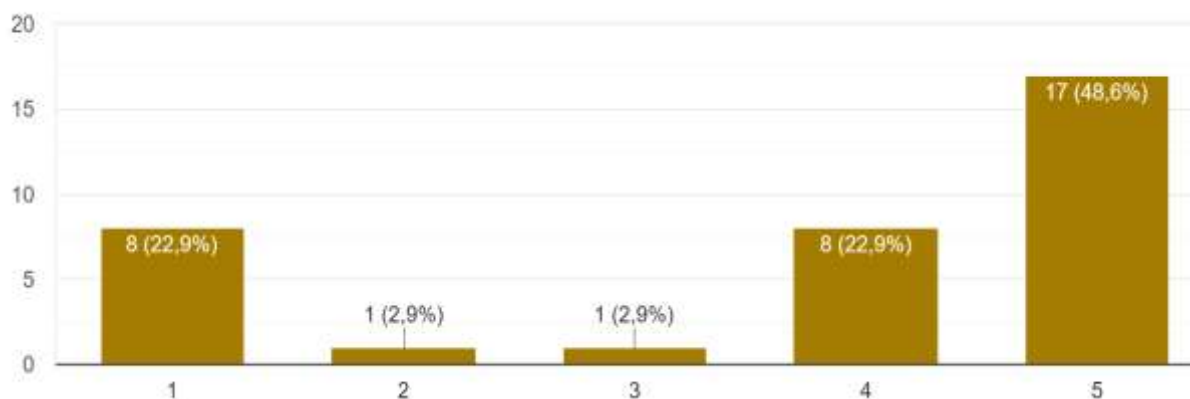

Фиг. 5. Иновации с екологичен характер (по-ниски емисии, пречистване на отпадни води, и др.) – брой отговори (%) по петобална система - 1(няма интерес/значение за нашата дейност), 2(ниско ниво на интерес/значение), 3(средно ниво на интерес/значение), 4(високо ниво на интерес/значение) и 5(много високо ниво на интерес/значимост за дейността на фирмата)

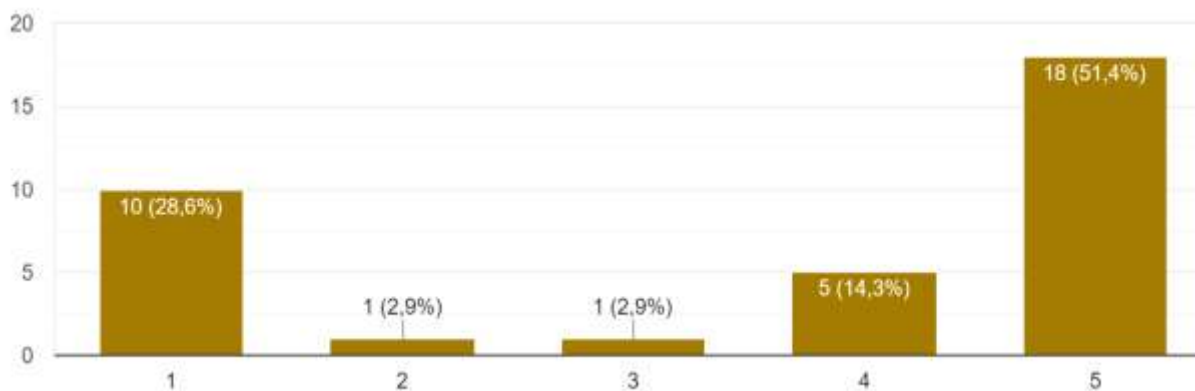
От фиг. 5 става ясно, че около 57% от анкетираните считат за важно сътрудничеството в областта на иновациите с екологичен характер, но около 20% са скептично настроени или не намират смисъл от въвеждане на новости в това направление за своята дейност/предприятие.

Насоки за бъдещо сътрудничество респондентите разпознават в: иновации, насочени към повишаване на ефективността и печалбата – фиг.8, създаване на нови материали – фиг.9, формиране на нови полезни свойства на произвеждани материали – фиг.10, прилагане на нови технологични решения – фиг.11 и подобряване възможностите на съществуващи технологии – фиг.12. От фигурите се вижда, че именно това са темите, които вълнуват бизнеса. Между 70 и 80% от отговорите на този въпрос в анкетата, акцентират именно върху необходимостта от иновативен потенциал или неговото повишаване с цел да се постигне: по-

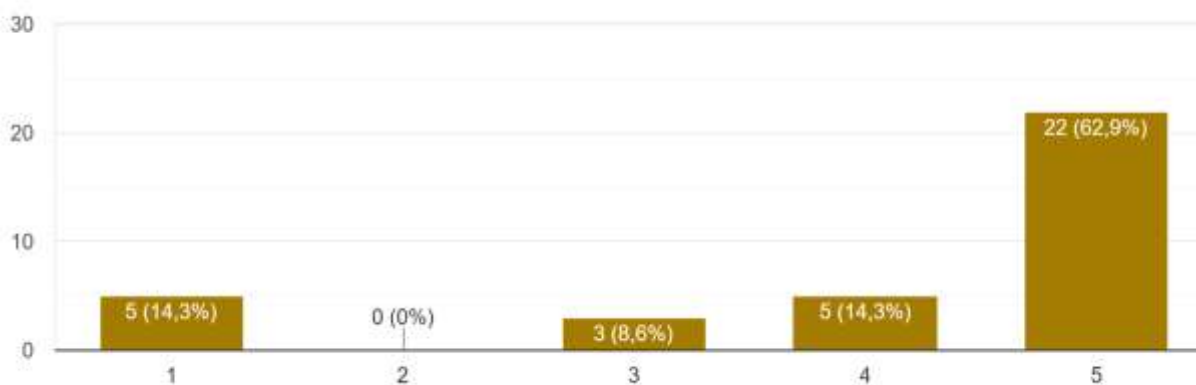
висок финансов резултат; по-висока ефективност на производствения процес; повишена конкурентоспособност на различна база (нови материали/технологии/полезни свойства) и др.

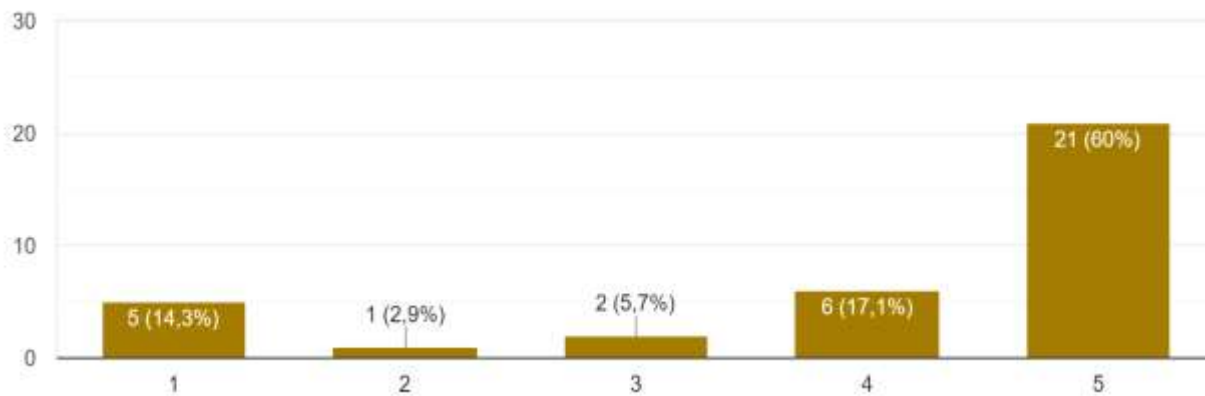
Фиг. 6. Иновации, насочени към удължаване срока на експлоатация - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

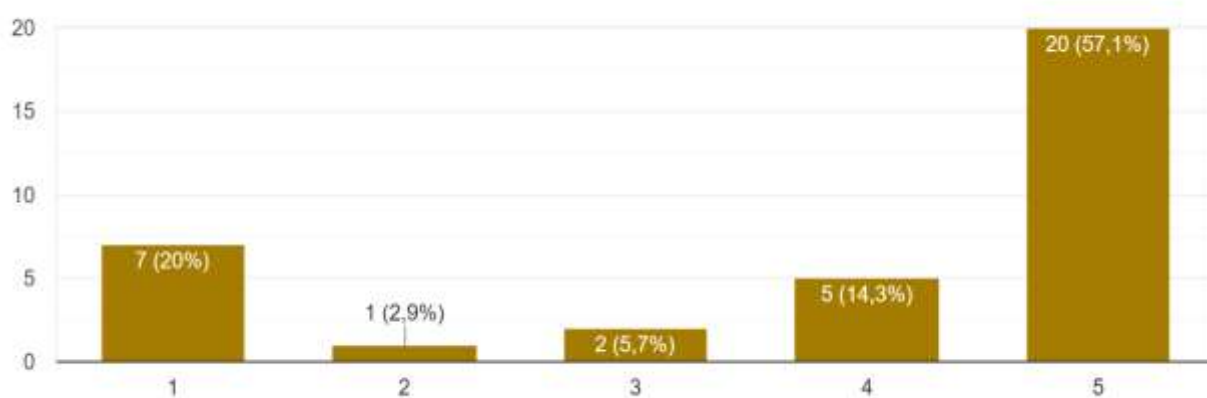
Фиг. 7. Иновации за намаляване вредите върху околната среда след излизане от употреба на изделие, компонент от ДМА, ДМА и др. - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

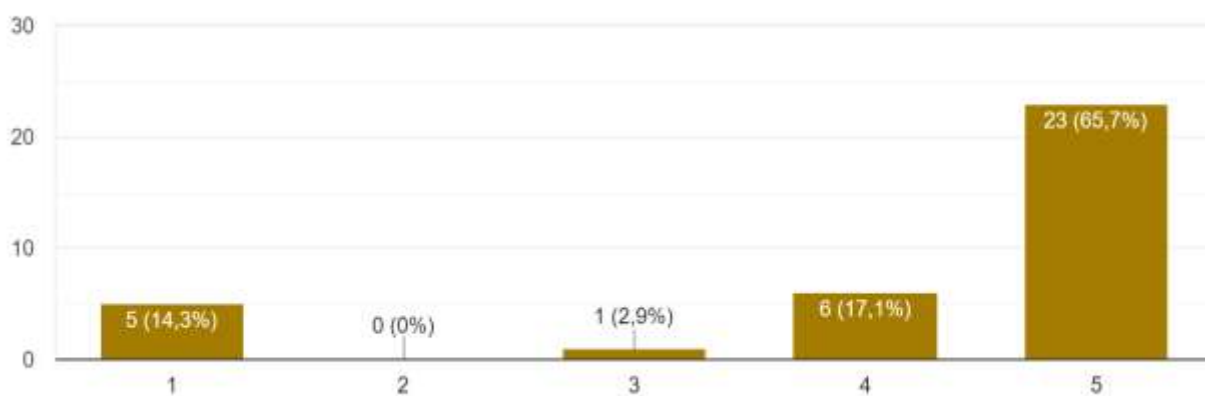
Фиг. 8. Иновации за повишаване на ефективността и печалбата - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

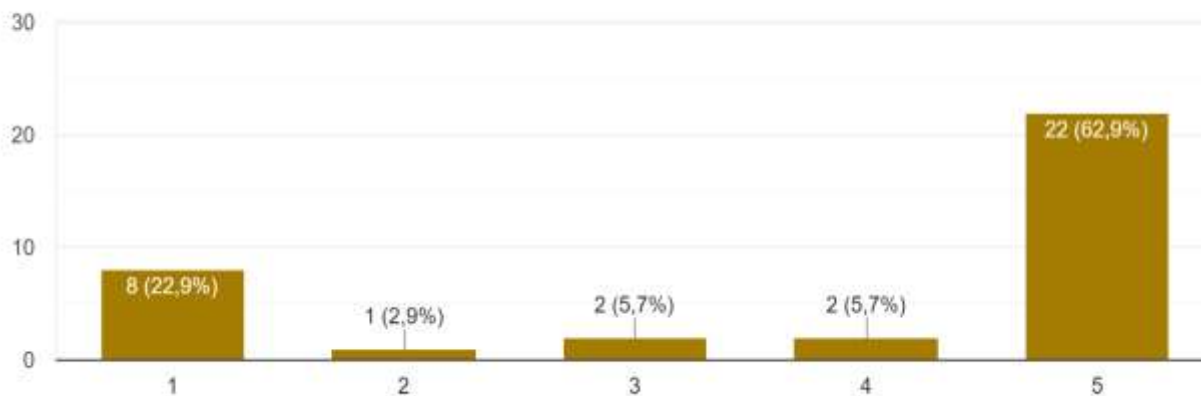
Фиг. 9. Създаване на нови материали - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Фиг. 10. Формиране на нови полезни свойства на произведени материали - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

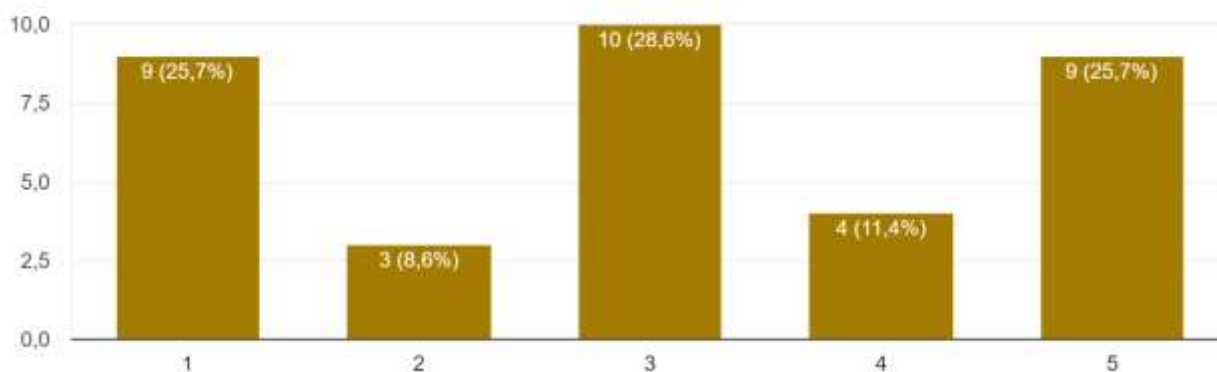

Фиг. 11. Прилагане на нови технологични решения - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Фиг. 12. Подобряване възможностите на съществуващи технологии - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Интересно е по-плахото или по-скоро скептично отношение на бизнеса към възможностите за въвеждане на елементи от изкуствения интелект в практиката – **фиг. 13**, във века на AI (Artificial intelligence).

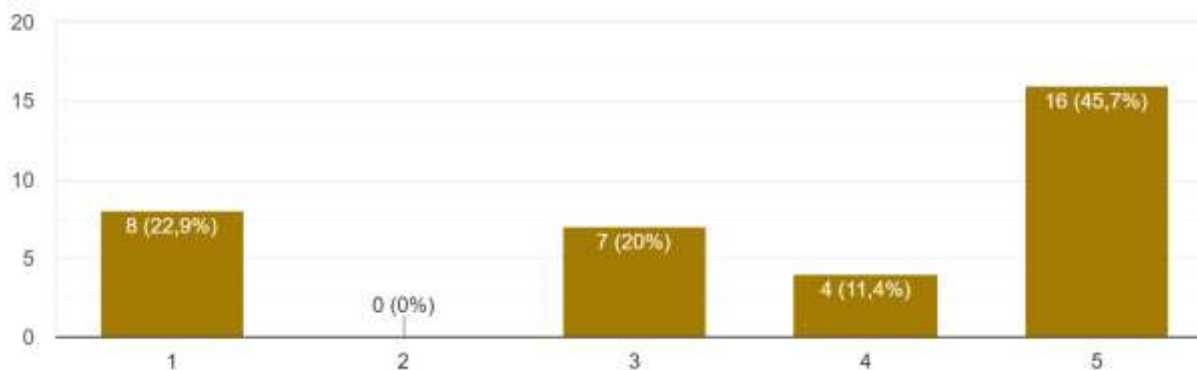

Фиг. 13. Въвеждане на елементи на изкуствения интелект - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

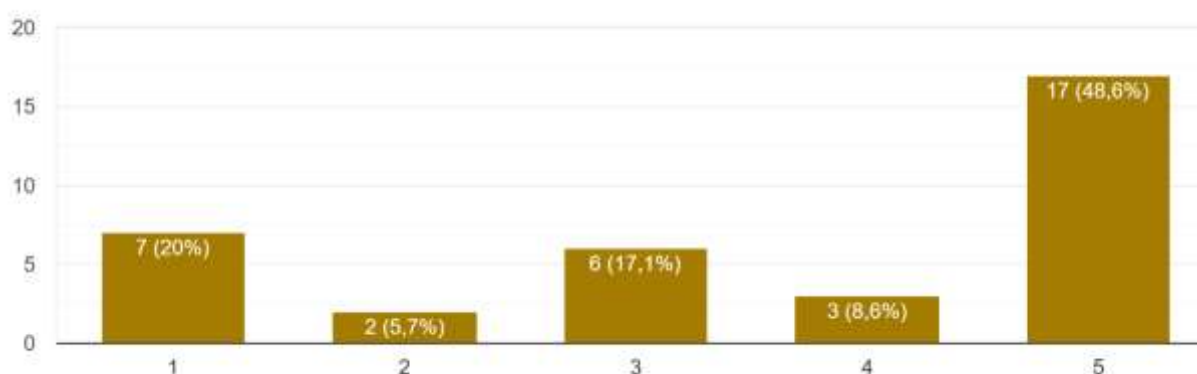
В съвременните условия бизнесът се развива във времето на кръгова икономика, зелена сделка, промяна на концепцията за енергоизточниците и много други тенденции, насочени към устойчиво управление и развитие на икономическите системи и обществата. Въпреки това, от резултатите на фиг. 14 и 15 се вижда, че под 50 % от анкетираните оценяват високо (5 – много висока значимост по използваната скала за оценка) иновационната активност по отношение на оползотворяване на отпадъците и влагане на отпадъчни материали в дадени производства или етапи от производства. Все пак, въпреки по-ниската оценка за значимостта на тези проблеми, отпадъците остават чувствителна тема, която съдържа в себе си потенциал за развитие.

Предложените в точка „друго“ тематични направление за сътрудничество в областта на трансфера на знания са постъпили от малка част от анкетираните и до голяма степен са аналогични на предложените от ЦТТ за оценка. Въпреки това, с цел отчитане в максимална степен на интересите на бизнеса, експертите в ЦТТ им обръщат сериозно внимание.

Фиг. 14. Оползотворяване на отпадъци от производството - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Фиг. 15. Влагане на отпадъци (от потреблението, от други производства, от системите за рециклиране и др.) - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Обобщение по Част 2.: От резултатите в тази част на анкетата може да се обобщи, че респондентите отдават по-голямо значение за своята дейност и за тях представляват значителен интерес изследвания в сферата на:

- иновации с екологичен характер, насочени към по-ниски вредни емисии, пречистване на отпадни води, и др.
- иновации, насочени към повишаване на ефективността и печалбата
- създаване на нови материали
- формиране на нови полезни свойства на произвеждани материали
- прилагане на нови технологични решения и подобряване възможностите на съществуващи технологии.

По-слаб е интересът към иновации, насочени към:

- оползотворяване на отпадъци от вашето производство
- влагане на отпадъци (от потреблението, от други производства, от системите за рециклиране и др.).

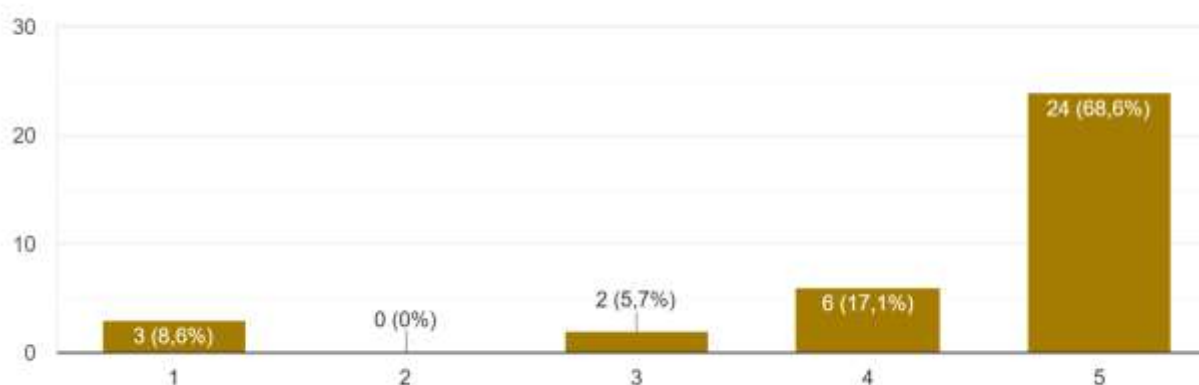
Най-малко значение отдават респондентите на въвеждане на елементи на изкуствения интелект в дейността на съответното предприятие/организация, което показва вероятна предпазливост и липса на информация в тази нова и неизбежна тенденция за повечето сфери на дейност.

ЧАСТ 3. от анкетата търси мнение на бизнеса по отношение на това - **Как оценявате значението на ХТМУ за Вашата организация?** О Отговорите са потърсени в четири направления, представени в **таблица 3.**

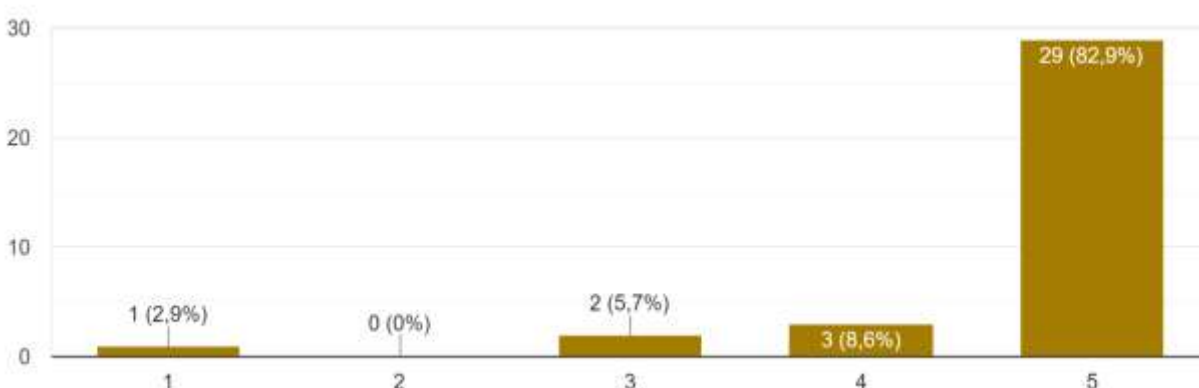
Таблица 3. Как оценявате значението на ХТМУ за Вашата организация?

Част 3. Университетът има значение за Вашата организация с:	
1.	научноизследователския потенциал на академичния състав – асистенти, доценти и професори
2.	възможности за използване на потенциала на студентите и завършващите обучението си специалисти
3.	достъпа до актуална научно-техническа информация и литература в световни бази данни
4.	наличие на възможности(лаборатории и апаратура) за анализ на широк спектър от свойства, характеристики, качествени и количествени показатели и др. за голям набор от различни материали
5.	друго

Резултатите са представени на фигури от **фиг.16 – 20.**

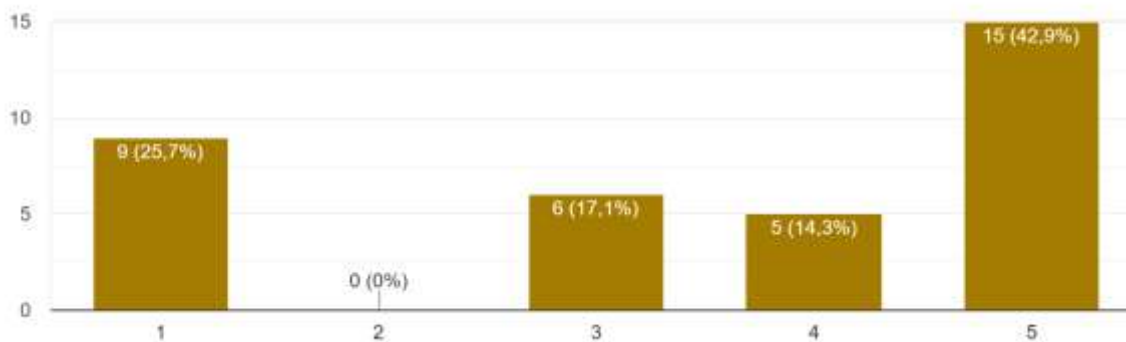

Фиг. 16. Научноизследователския потенциал на академичния състав – асистенти, доценти и професори - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

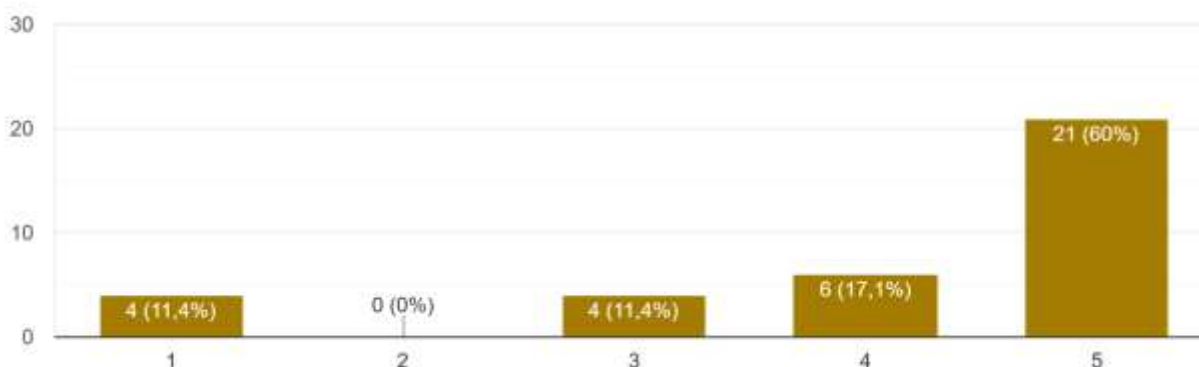

Фиг. 17. Възможности за използване на потенциала на студентите и завършващите обучението си специалисти - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

В тази част от анкетата прави впечатление високия процент положителни отговори – над 82%, оценяващи високо възможността за пряк достъп до потенциала на обучаващите се в ХТМУ студенти – резултатите са представени на фиг. 17. На второ място по важност респондентите поставят сътрудничеството и прекия достъп до потенциала на академичния състав – данни от фиг. 16.

Фиг. 18. Достъпа до актуална научно-техническа информация и литература в световни бази данни - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Фиг. 20. Наличие на възможности (лаборатории, специалисти и апаратура) за анализ на широк спектър от свойства, характеристики, качествени и количествени показатели - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Представителите на бизнеса не са особено привлечени от наличните информационните ресурси на университета, както и до някъде от материалната база за изпитване на свойства на материалите и технологични показатели. Това тяхно отношение вероятно има известно основание, защото в много случаи предприятията разполагат с значително по-съвременни технически и технологични средства, както и по-големи финансови възможности от образователните институции в България. В много случаи те предоставят, с удоволствие и безвъзмездно, тези свои възможности за развитие на научните изследвания, което е и елемент от сътрудничеството на бизнеса и науката. Бизнесът в лицето на своите представители предлага и други възможности като:

- съвместни разработки, патенти и трансферът им към индустрията;
- коопериране при трансфер и комерсиализация на научни изследвания;
- сътрудничество при осъществяване на търговска дейност с цел продажби.

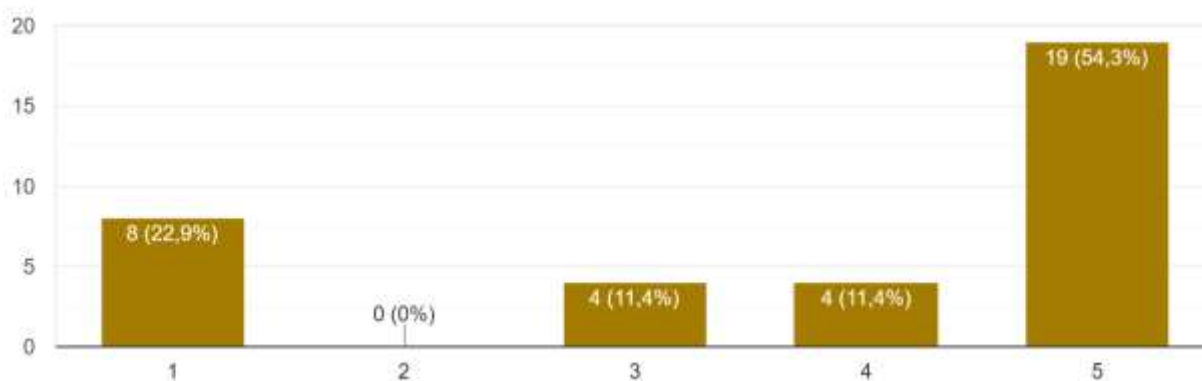
Обобщение по Част 3.: Получената информация от анкетираните представители на бизнеса може да се обобщи в следното: бизнес партньорите са привлечени от потенциала на студентите, докторантите и специализантите на ХТМУ - на първо място, от възможностите на академичния състав в университета – на второ и на трето място от възможностите за анализ в многобройните и разнообразни научно-изследователски лаборатории на университета. Достъпът до информационни ресурси, в съвременните години на висококачествения и широк достъп до всякакви интернет източници и навлизане на изкуствения интелект в много области, е много разширен и поради това респондентите не съзират необходимостта от професионално боравене с информационните ресурси – едва около 40% считат този елемент на сътрудничество за важен.

ЧАСТ 4. от анкетата е насочена към събиране на информация относно полезността на сътрудничеството с университета, а именно зададен е въпросът **Полезно ли е за Вас сътрудничеството с университета и в каква посока?** Отговорите се търсят в направления, обобщено в **таблица 4.**

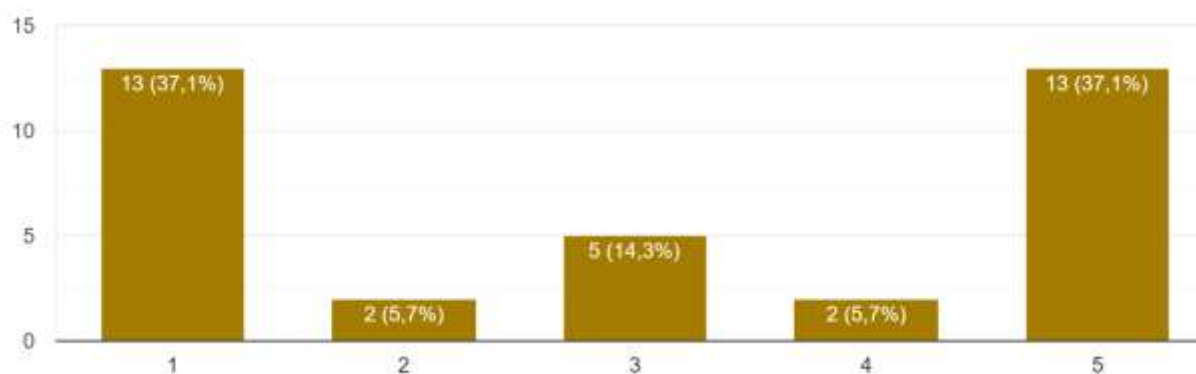
Таблица 4. Как оценявате полезността на сътрудничеството с ХТМУ за Вашата организация?

Част 4. Сътрудничеството с университета оценявате като полезно защото:	
1.	имате опит от дългогодишно сътрудничество
2.	е внедрена нова технология
3.	успешно е приключила работа по договор с научно-изследователски колектив от ХТМУ
4.	във Вашия екип работят възпитаници на ХТМУ
5.	друго

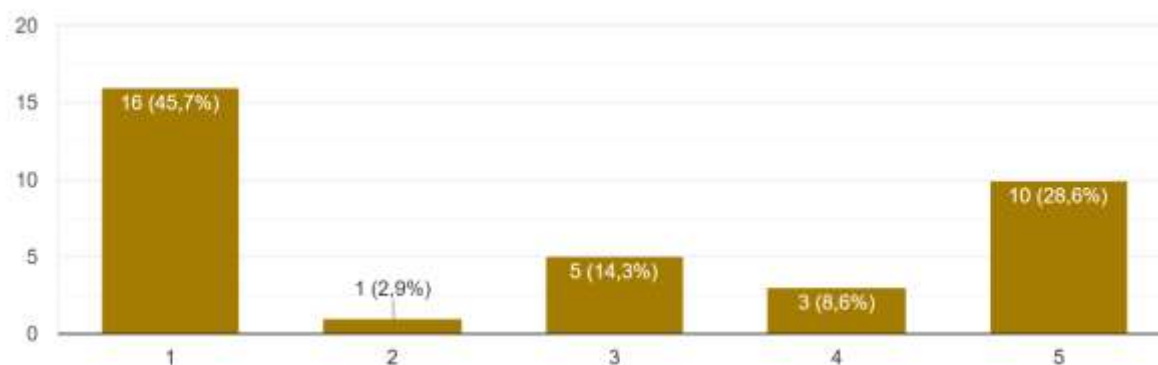
Резултатите от тази част са важни за ХТМУ и в частност за развитието на ЦТТ, който активизира своята дейност през последната година. Това е така, защото би дало насока за възможностите за сътрудничество: сключване на договори за съвместна работа, съвместна дейност по проекти, обучение на специалисти или други активности, предложени от бизнеса. Резултатите са обобщени и представени на фигури от **фиг. 21 – фиг.24.**

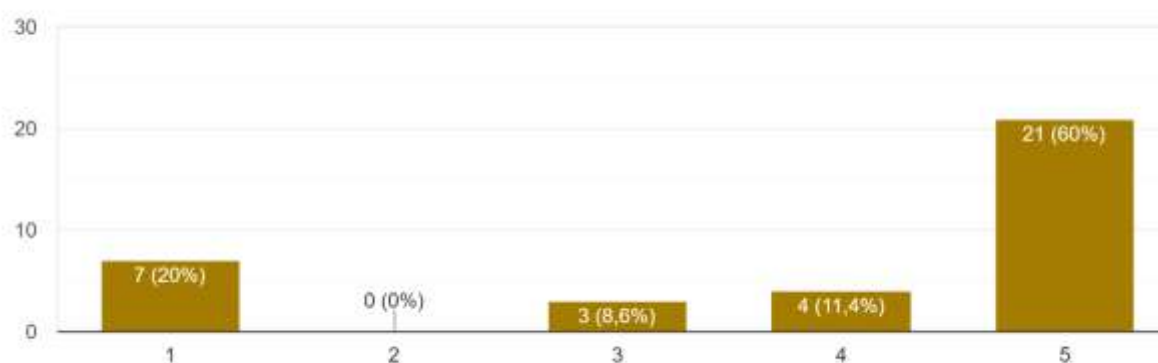
Фиг. 21. Имате опит от дългогодишно сътрудничество - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Фиг. 22. В сътрудничество е внедрена е нова технология - брой отговори (%) по петобална система

Фиг. 23. Успешно е приключила работа по договор с научно-изследователски колектив от ХТМУ - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Фиг. 24. Във Вашия екип работят възпитаници на ХТМУ - брой отговори (%) по петобална система, описана на фиг.5

Обобщение по Част 4.: От отговорите в тази част на анкетата става ясно, че респондентите дали своето становище по тази тема, имат положителен опит основно от работещи в предприятията възпитаници на университета – над 60%, както и от осъществена форма (без да уточняват каква) на дългогодишно сътрудничество с представители на университета. В този раздел беше още по-важен за ЦТТ отговорът в т. 5 – „друга форма“, но и тук са получени много малко отговори в писмен вид. От тях считаме за полезни следните няколко:

- съвместна изследователска работа
- консултиране и мотивиране на потенциалните екипи;
- подпомагане на нов бизнес.

Те до голяма степен съвпадат и с част от планираните и изпълнявани дейности на ЦТТ - стратегически план, за който е обявен на сайта на центъра <https://ctt.uctm.edu/> са в процес на изпълнение и непрекъснато актуализиране въз основа на контактите с бизнеса и разрастващото се сътрудничество с наши и чуждестранни центрове за трансфер, иновации и предприемачество. Основни дейности на ЦТТ са:

- организация и провеждане на обучения;
- развитие на студентски технологични компании;
- проверка за патентния капацитет, определяне на степента на технологична готовност и предварителна оценка на икономическия потенциал на научните разработки;
- подкрепа за изготвяне на бизнес план и подпомагане на преговорите с потенциални инвеститори в разработената идея;
- консултантска и експертна подкрепа при подготовката на пазарни проучвания и др.

ЧАСТ 5. Как осъществявате връзката и сътрудничеството с представители на ХТМУ?

Отговорите и становищата до тук до голяма степен кореспондират с отговорите на анкетираните в последната част на настоящото проучване, в която въпросите са само три и те са дадени в **таблица 5**.

Таблица 5. Как осъществявате връзката и сътрудничеството с представители на ХТМУ?

Част 5. Сътрудничеството с университета оценявате като полезно защото:
1. е безпроблемна през наличните комуникационни канали
2. би била подобрена при наличие на специализиран център
3. друго

Обобщение по Част 5: Резултатите в тази част от анкетата показват отношението на бизнес партньорите към идеята за създаване на ЦТТ. Респондентите разпознават безапелационно ХТМУ като място за осъществяване на пълноценни срещи и подготовка на ефективни партньорски договорености за сътрудничество. Те споделят, че комуникационните канали, с които разполага университетът, са ефективни – за над 85 % от анкетираните. Съзират и допълнителни ползи, които биха имали при наличие на действащ и пълноценен канал за комуникация като ЦТТ – за около 60% от отговорилите. Тази предварителна оценка на партньорите от бизнеса е много силен мотивиращ фактор за новосъздадения ЦТТ в посока на намиране на правилния път, по който да вървят заедно бизнесът, науката и университетът.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА:

- За бизнеса представляват значителен интерес изследвания в сферата на: иновации с екологичен характер, насочени към по-ниски вредни емисии, пречистване на отпадни води, и др.; иновации, насочени към повишаване на ефективността и печалбата; създаване на нови материали; формиране на нови полезни свойства на произведени материали; прилагане на нови технологични решения и подобряване възможностите на съществуващи технологии. По-слаб е интересът към иновации, насочени към: оползотворяване на отпадъци от вашето производство; влагане на отпадъци (от потреблението, от други производства, от системите за рециклиране и др.).
- Наличните информационните ресурси на университета, както и материалната база за изпитване на свойства на материалите и технологични показатели трябва да бъдат обновени и осъвременени, за да представляват по-голям интерес за бизнеса. Бизнес партньорите са привлечени от потенциала на студентите, докторантите и специализантите на ХТМУ - на първо място, от възможностите на академичния състав в университета – на второ и едва на трето място от възможностите за анализ в многобройните и разнообразни научно-изследователски лаборатории на университета.
- Бизнесът в лицето на своите представители предлага сътрудничество именно в посока на предвидените дейности на ЦТТ: съвместни разработки, патенти и трансферът им към индустрията; коопериране при трансфер и комерсиализация на научни изследвания; развитие на студентски технологични компании; проверка за патентния капацитет, определяне на степента на технологична готовност и предварителна оценка на икономическия потенциал на научните разработки; подкрепа за изготвяне на бизнес план и подпамагане на преговорите с потенциални инвеститори в разработената идея; консултантска и експертна подкрепа при подготовката на пазарни проучвания и др. сътрудничество при осъществяване на търговска дейност с цел продажби.

- Представителите на бизнеса споделят много добри впечатления и положителен опит от работещите в техните предприятия възпитаници на ХТМУ, както и от съществуващо дългогодишно сътрудничество с представители на университета.

Споделената предварителната оценка на партньорите от бизнеса е много силен мотивиращ фактор за току що създадения ЦТТ в посока на намиране на правилния път, по който да вървят заедно бизнесът, науката и университетът.

Въз основа на този анализ онлайн инструментът за обратна връзка е обновен и е във вида, който е поместен в раздел „обратна връзка“ на сайта на ЦТТⁱⁱ. Във него е добавена още една част на анкетата, която е насочена към услугите за бизнеса, които предлага ЦТТ.

Резултатите от проведеното анкетно проучване през 2023-2024 академична година са полезни за бъдещата дейност на ЦТТ. С тяхна подкрепа центърът има възможност да се изгражда и да се насочват бъдещите активности, дейности, методология, международни връзки и др. въз основа на обективна обратна връзка с бизнес партньорите.

ⁱ [Контакти - Проект BiOrgaMCT](#)- Обратна връзка, анкетна карта

ⁱⁱ <https://forms.gle/JCjaYeAnyzh1sPQA>